

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2018

**Πρόγραμμα εικαστικών εγκαταστάσεων
Συνεργασία NEON – Εθνική Λυρική Σκηνή
Κύκλος Μουσική και εικαστικές τέχνες
THE ARTIST ON THE COMPOSER | Νίκος Ναυρίδης
5 Ιανουαρίου 2019 & 3, 10 Φεβρουαρίου 2019
Αίθουσα Σταύρος Νιάρχος Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος**

Το πρόγραμμα *The Artist on The Composer* είναι μια συνεργασία της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του NEON, και επικεντρώνεται στη σχέση μεταξύ εικαστικών τεχνών και όπερας, διασυνδέοντας πρωτοπόρους σύγχρονους καλλιτέχνες με τη ζωντανή εκτέλεση ορχηστρικής μουσικής.

Η πρώτη δράση του προγράμματος για το 2019 είναι η ανάθεση στον καλλιτέχνη Νίκο Ναυρίδη, σε επιμέλεια της Ελίνας Κουντούρη, Διευθύντριας του NEON και του Γιώργου Κουμεντάκη, Καλλιτεχνικού Διευθυντή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Ο Ναυρίδης δημιουργεί ένα έργο όπου συνεργάζονται μουσικοί, χορογράφοι και περφόρμερ, και αποδομεί τις οπερατικές αρχές ενός κλασικού μουσικού θεάματος.

Ο Ναυρίδης στοχάζεται πάνω στην ιδέα της σκηνής ως μέσου εκτέλεσης, του σώματος ως διάμεσου ανάμεσα στον ήχο και τον χώρο και τη μουσική των κλασικών συνθετών Γκούσταφ Μάλερ και Ζαίρζ Κούρταγκ. Αποτίνει φόρο τιμής στους συντελεστές της όπερας, τους παραγωγούς της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, τους κλασικούς συνθέτες και τους σχεδιαστές κοστούμιών, προσφέροντας ένα νέο αφήγημα πάνω στο ρόλο του κοστούμιού ως άδειου σώματος που φοριέται πολλαπλά επί σειρά ετών σε διαφορετικές παραγωγές.

Ο τίτλος του έργου *Noli me Tangere* (μη μου άπτου), λατινική απόδοση της φράσης που είπε ο Ιησούς στη Μαρία Μαγδαληνή μετά την Ανάσταση (σύμφωνα με το κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο, 20:17) και κοινό θέμα στη θρησκευτική εικονογραφία, αντανακλά την ενασχόληση του Ναυρίδη με την πίστη και το δυναμικό της ως πράξη ακρόασης, ενθύμησης και ίασης. Ο Ναυρίδης ενσωματώνει τη δική του προσωπική πίστη στην ανθρώπινη τροχιά.

Όπως σημειώνει ο ίδιος, «Πάντα έβρισκα ενδιαφέρον στις κατασκευές, να κατασκευάζω ενδιάμεσους χώρους και να παρατηρώ από εκεί τον κόσμο. Χώρους εσωτερικούς, και το *Noli me Tangere* είναι μια εγκατάσταση που αναπτύσσεται σε όλο το θέατρο της Λυρικής Σκηνής. Θα ήθελα όσο διαρκεί το *Noli me Tangere*, το θέατρο να γίνεται αντιληπτό σαν μοναδικός τόπος αντιπαράθεσης του κοινού με το σώμα του. Το θέατρο σαν συλλογική παράθεση εαυτών».

Το έργο του Ναυρίδη θα "συνομιλήσει" με την ζωντανή εκτέλεση δύο έργων των Μάλερ και Κούρταγκ, η γραφή και η μουσική αντίληψη των οποίων μοιάζει συγγενική, παρά το γεγονός ότι γράφτηκαν με διαφορά σχεδόν ενός αιώνα. Πρόκειται για τα

έργα:

Ζαίρζ Κούρταγκ, ...*Quasi una fantasia*... (1988)

για πιάνο και ομάδες οργάνων διασκορπισμένες στον χώρο

Τα μέρη: Introduzione / Presto minaccioso e lamentoso (wie ein Traumeswirren) / Recitativo: grave disperato / Aria – Adagio molto

Γκούσταφ Μάλερ, *Τραγούδια για τα νεκρά παιδιά* (1904)

1. Τώρα θέλει ο ήλιος να ανατείλει τόσο λαμπερός
2. Τώρα βλέπω καθαρά, γιατί τόσο σκοτεινές φλόγες
3. Όταν η μανούλα σου
4. Σκέφτομαι συχνά, πως βγήκαν μονάχα έξω
5. Με αυτό τον καιρό

Στο *Quasi una fantasia*, ο εύθραυστος χαρακτήρας της σύντομης εισαγωγής προσδιορίζεται από την απλή καθοδική γραμμή του πιάνου και την διακριτική συμβολή των άλλων οργάνων. Ο στροβιλισμός που δημιουργούν οι ταχείες κατακερματισμένες δηλώσεις του δεύτερου μέρους διακόπτονται βίαια από τις ιδιαίτερα πικρές τελετουργικές διατυπώσεις χάλκινων κρουστών στο τρίτο μέρος.

Τα *Τραγούδια για τα νεκρά παιδιά*, γραμμένα για χαμηλή φωνή, μεσόφωνο ή βαρύτονο, είναι χαρακτηριστικά του ύστερου ρομαντικού ύφους του Μάλερ και αποδίδουν με συναισθηματική αμεσότητα τον ανθρώπινο πόνο, όπως πηγάζει από την ζοφερή και τραγική ατμόσφαιρα των στίχων του Ρύκερτ.

THE ARTIST ON THE COMPOSER | Νίκος Ναυρίδης

5 Ιανουαρίου 2019 & 3, 10 Φεβρουαρίου 2019

Ώρα έναρξης: 18.30 & 20.30 / Ώρα προσέλευσης: 18.00 & 20.00

Αίθουσα Σταύρος Νιάρχος Εθνικής Λυρικής Σκηνής

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Μουσική διεύθυνση: Γιώργος Ζιάβρας

Σολίστ: Τάσσης Χριστογιαννόπουλος (5/1 στις 18.30 & 10/2)

Σολίστ: Δημήτρης Τηλιακός (5/1 στις 20.30 & 3/2)

Με την Ορχήστρα της ΕΛΣ

Τιμή εισιτηρίου: 10 ευρώ*

*Το εισιτήριο στηρίζει το έργο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής

Προώληση: Ταμεία ΕΛΣ (2130885700 & www.nationalopera.gr), Public, www.ticketservices.gr

Περισσότερες πληροφορίες στο neon.org.gr

Για τους συντάκτες

Ο **Νίκος Ναυρίδης** γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε αρχιτεκτονική στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και τέχνη στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα, όπου και είναι καθηγητής εικαστικών από το 2008. Το έργο του έχει παρουσιαστεί σε πολυάριθμες ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Μεταξύ των επιλεγμένων εκθέσεων του συγκαταλέγονται: *Everything was forever, until it was no more. Riga International*, Biennial of Contemporary Art, Ρίγα, Λετονία. *Αντίδωρον. Συλλογή του ΕΜΣΤ*, Documenta, Fridericianum, Κάσσελ, Γερμανία/ *Genii Loci*. The MANEGE Central Exhibition Hall, Αγία Πετρούπολη/ *Fear Nothing, She Says*. National Museum of Sculpture, Βαγιαδολίδ, Ισπανία/ *Between the optimism of the will and the pessimism of the intellect*. 5η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης / *Try Again. Fail Again. Fail Better*. Αισχύλεια 2013, Ελευσίνα/ *Respiro (Αναπνοή)*, ZOE Foundation, Βισσέντσα, Ιταλία/ *Εικαστικοί Διάλογοι*, Στέγη Γραμμάτων και

Τεχνών, Ίδρυμα Ωνάση, Αθήνα/ Zina Athanasiadou Gallery, Θεσσαλονίκη/ *The First Image*, CRAC, Contemporary Art Center, Σέτε, Γαλλία/ *Tomorrow will be a wonderful day*, Γκαλερί Bernier Eliades, Αθήνα/ *Transexperiences Greece* 2008, 798 Space, Πεκίνο, Κίνα/ *Take a deep breath*, Tate Modern, Λονδίνο, Αγγλία/ *Bodycity*, Video Apartment project, Docklands Δουβλίνου, Ιρλανδία/ Γκαλερί Magnus Müller, Βερολίνο, Γερμανία / *18:Beckett*, Γκαλερί Blackwood, University of Toronto, Τορόντο, Καναδάς/ *Venice Istanbul*, Istanbul Modern, Κων/πολη, Τουρκία / *Always a Little Further*, 51η Μπιενάλε Βενετίας, Arsenale, Βενετία, Ιταλία / *Nuit Blanche* 2004, Hopital Saint Lazare, Παρίσι, Γαλλία / *Nikos Navridis, Difficult Breaths*, La Caixa Foundation, Μαδρίτη, Ισπανία / *Difficult Breaths*, Γκαλερί Bernier Eliades, Αθήνα/ *Monument to Now*, Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, Αθήνα / 2η Τριενάλε Τέχνης 2003 του *Echigo-Tsumari*, Έκικο Τσουμάρι, Ιαπωνία / *Banquete*, Palau de la Virreina, Βαρκελώνη, Ισπανία / *Art in Transition II* Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Raleigh, Βόρεια Καρολίνα, Ηνωμένες Πολιτείες / *Plateau of Humankind*, 49η Μπιενάλε Βενετίας. Εθνικό Περίπτερο, Βενετία, Ιταλία / *Leaving the Island*, PICAFA, Μητροπολιτικό Μουσείο του Pusan, Πουσάν Κορέα/ *Friends and Neighbors*, Λίμερικ, Ιρλανδία/ *Looking for a Place*, 3η Διεθνής Μπιενάλε του SITE Santa Fe, Σάντα Φέ, Νέο Μεξικό, Ηνωμένες Πολιτείες / *Hot Air*, Granship, Performing Arts Center Shizuoka, Σιτζουόκα, Ιαπωνία / *Medialization*, Edsvic Art Center, Στοκχόλμη, Σουηδία / *On Life, Beauty, Translations and other Difficulties*, 5η Διεθνής Μπιενάλε της Κωνσταντινούπολης, Τουρκία / *Nikos Navridis*, Museo Universitario Contemporáneo de Arte, MUCA Gallery, Πόλη του Μέξικο, Μεξικό/ *Dematerialization*, 23η Μπιενάλε του Σάο Πάολο, Εθνική εκπροσώπηση, Βραζιλία.

Η **Εθνική Λυρική Σκηνή**, για πρώτη φορά στην ιστορία της, επιχειρεί μια διασύνδεση μεταξύ της όπερας και των εικαστικών τεχνών, μέσα από τον τριετή κύκλο "μουσική και εικαστικές τέχνες", ο οποίος πραγματοποιείται με την σύμπραξη του Οργανισμού NEON. Μέσα από έργα που αποτελούν καρπούς νέων αναθέσεων, κάθε καλλιτέχνης συνομιλεί με το έργο ενός κλασικού συνθέτη απαλλαγμένος από τις συνήθεις οπερατικές συμβάσεις και την αφήγηση, πραγματοποιώντας άνοιγμα προς ένα κοινό που μπορεί να μην έχει ασχοληθεί προηγουμένως με την όπερα. Ο δημιουργικός διάλογος μεταξύ των σύγχρονων καλλιτεχνών με τη «ζωντανή» εκτέλεση συμφωνικής μουσικής, στοχεύει στην περαιτέρω διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο μπορεί κανείς να διαχειριστεί, να μεταμορφώσει και να αξιοποιήσει μία σύγχρονη αίθουσα όπερας.

Ο **Πολιτιστικός και Αναπτυξιακός Οργανισμός κοινής ωφέλειας NEON** ιδρύθηκε το 2013 από το συλλέκτη και επιχειρηματία Δημήτρη Δασκαλόπουλο. Ο NEON φιλοδοξεί να φέρει το σύγχρονο πολιτισμό κοντά στο σύγχρονο πολίτη, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα της καλλιτεχνικής δημιουργίας να αφυπνίσει, να συγκινήσει, να παρακινήσει. Συγχρόνως, επιδιώκει να συμβάλει στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης της πόλης και της καθημερινότητας του πολίτη. Να συμβάλει στην αποκατάσταση της σχέσης του πολίτη με τη λειτουργία και τα δρώμενα της πόλης του.

Ο NEON δεν περιορίζεται σε ένα μόνον χώρο. Έδρα του είναι ολόκληρη η πόλη, το ευρύτερο αστικό περιβάλλον. Είναι ένας ζωντανός και ενεργός συνομιλητής με την κοινωνία, τους θεσμούς και το κοινό.

Ο NEON υλοποιεί τους στόχους του μέσα από εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις και συζητήσεις, προγράμματα χορηγιών και υποτροφιών και τη δημιουργία ενός δικτύου διεθνών συνεργασιών και ανταλλαγών. Ο NEON συμπράττει με θεσμικούς φορείς πολιτισμού και ενισχύει τη δραστηριότητα δημοσίων και ιδιωτικών φορέων με σκοπό τη διάδοση της σύγχρονης τέχνης. Ο NEON επιδιώκει να αναδείξει τον πολιτισμό ως βασικό μοχλό προόδου και ανάπτυξης.

Πληροφορίες:

Reliant Communications
Έφη Λαζαρίδου
T: 210 6839839, 6932 296850
E: elazaridou@reliant.gr

Γραφείο Τύπου Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Βασίλης Λούρας / Ηώ Καλοχρήστου
T: 2130885740 / 2130885743
M: 6937197889 / 6936003234
E: pressoffice@nationalopera.gr